

Jaarverslag IVN Best 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord

1 Organisatie

- A Bestuur
- B Werkgroepen en activiteiten
- C Leden, donateurs en giften
- D Huisvesting en planning ruimtes in 't Tejaterke

2 Werkgroepen

- A Activiteiten
- B Jeugd IVN
- C Wandelingen
- D Landschapsonderhoudsgroep
- E Scholen
- F Planten
- G Vogels
- H Natuurfotografie
- I PR en Communicatie
- J Welkomstcommissie

3 Contacten met derden

- A Contact met gemeente (Klankbordgroep Groen)
- B Projecten waarbij IVN Best betrokken is

4 Financieel jaarverslag 2025

5 Plannen 2026

Februari 2026

Samenstelling: Marijke Abrahams en Marjel van Dijk

Foto's: Marijke Abrahams (blz. 1, 7, 9 en 20), Ruud Uittenbogaard (blz. 3 en 13), Emmy van Kessel (blz. 4), Wilma Burema (blz. 6), Marjel van Dijk (blz. 10 en 15), Annelies Berende (blz. 14), Marco Renes (blz. 16 en 17), collage Natuurfotografie (blz. 18).

Ontwerp affiche 55 Jaar IVN Best (blz. 5): Marijke Abrahams en Marjel van Dijk.

IVN Best: secretariaat.ivnbest@gmail.com

Voorwoord

Al 55 jaar staan wij voor groen, in, vóór en mét natuur. Want wij geloven dat we geen bezoekers zijn van de natuur, maar er onlosmakelijk deel van uitmaken. Die gedachte vormt de rode draad in alles wat we doen. Van excursies tot lezingen, van foto-expositie tot landschapsonderhoud, van jong tot oud: steeds opnieuw nodigen we iedereen uit voor uiteenlopende activiteiten, om mee te doen, mee te kijken en mee te beleven.

Het afgelopen jaar hebben we samen ons jubileum gevierd en 55 jaar IVN Best zichtbaar gemaakt in een eenmalig jubileumnummer van ons ledenblad. Een Seizoenblad dat laat zien waar we voor staan: verwondering over het kleine, respect voor het grote en aandacht voor alles wat leeft. Een blad met verhalen, foto's en herinneringen, gemaakt dóór en vóór onze leden.

Dit jaarverslag is meer dan een overzicht van activiteiten. Het is een weerspiegeling van wie we zijn: een vereniging van betrokken vrijwilligers, enthousiaste leden en leergierige deelnemers.

Dank aan iedereen die dit mogelijk heeft gemaakt, in welke vorm dan ook. En aan iedereen die zich aangesproken voelt door dit voorwoord vragen wij:

Doe je met ons mee?

We kijken met trots terug op wat onze IVN-afdeling in Best samen in al die jaren heeft opgebouwd en we kijken vooruit naar alles wat nog gaat komen.

Annemarie Dekker, voorzitter

1. Organisatie

A. Bestuur

Van links naar rechts:

Frits Verstappen

Annemarie Dekker (voorzitter)

Henk van Kessel (penningmeester)

Lotti Erkelens

Marian Alkemade

Het bestuur miste in 2025 een secretaris. De werkzaamheden zijn verdeeld over de overige bestuursleden.

Ledenadministratie: Hanny van Rooij

Distributie Seizoenblad: Rita en Dirk Dijkhuizen

Jubileum 55 jaar

Het bestuur heeft in de ledenvergadering van april 2025 besloten om aandacht te besteden aan het 55-jarige bestaan van IVN Best. De leden waren het daarmee eens en een aantal leden heeft zich ingezet om er een mooi jubileumjaar van te maken. In Groeiend Best hebben we een paginagrote affiche laten plaatsen.

In het kader van ons 55-jarige bestaan heeft IVN-lid Cor van Esch een bosperceel (Kerkebosje) aan de Broekstraat aan IVN-Best geschonken. Het beheer van het bosje wordt in overleg met Brabants Landschap door de landschapsonderhoudsgroep uitgevoerd.

B Werkgroepen en activiteiten

De meeste activiteiten die de vereniging ontplooit, worden uitgevoerd door zelfstandig opererende werkgroepen. Elke werkgroep wordt geleid door een coördinator met enthousiaste vrijwilligers. De werkgroepen komen aan bod in hoofdstuk 2 van dit verslag.

De vereniging kent gewone leden, huisgenootleden, bijleden, jeugdleden, ereleden en donateurs. Een huisgenootlid is een lid dat met een gewoon lid-of erelid, een huishouden vormt op hetzelfde adres. Een jeugdlid is een lid dat minimaal 8 jaar is en de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt. Een bijlid is lid van IVN-landelijk of van een andere afdeling, maar is ook lid van de afdeling Best.

C Leden, donateurs en giften

Leden, huis- en jeugdleden

De ledenadministratie wordt bijgehouden door Hanny van Rooij. Elk jaar zijn er veel mutaties en IVN Best heeft een eigen ledenadministratie, die uitgebreider is dan het

landelijke systeem. In 2025 is de vereniging gegroeid met 16 leden. Van de 396 leden hebben er 7 opgezegd voor 2026.

Leden van wie we afscheid hebben genomen

Op 7 februari is Jan van de Maagdenberg overleden. Jan was tientallen jaren actief in de vogelwerkgroep en coördinator van de gier- en huiszwaluwenwerkgroep.

In maart kregen we bericht dat Martien van den Bergh was overleden. Martien was een trouwe IVN-er die jarenlang het Seizoenblad in het buitengebied rondbracht.

Op 27 mei is Els Lanslots overleden. Tot op hoge leeftijd ging ze mee met de wandelingen en was zij vaak bij de lezingen aanwezig.

Op 30 juni is Hetty Verwater onverwachts overleden. Ze was nog actief lid van de fotowerkgroep en heeft veel mooie foto's gemaakt voor het Seizoenblad en de website.

Op 13 oktober is Marianne Kinsbergen plotseling overleden. Zij was nog volop actief in de plantenwerkgroep. In de jaren negentig werd haar belangstelling voor paddenstoelen in de vogelwerkgroep geboren. Daarin werd ze echt een specialist.

Op 19 november is Guus van Dorsser overleden. Guus was niet direct actief in het IVN maar heeft een interessante lezing verzorgd over zoönosen.

Begin 2026 ontvingen we het bericht dat Theo van Dooren op 30 december is overleden. Theo was actief in de commissie voor het 50-jarige IVN-jubileum, verspreidde het Seizoenblad en legde jaarprogramma's in horecagelegenheden in het buitengebied van Best.

Op 31 december is Bernard van Duijnhoven overleden. Bernard was een heel actief IVN-lid. Jarenlang was hij voorzitter van de werkgroep PR en Communicatie en 6 jaar lid van het bestuur. Bernard schreef artikelen in het Seizoenblad en had daarnaast jarenlang de rubriek "Passie voor natuur", waarin hij leden van IVN Best interviewde. Verder was hij ook actief in de landschapsonderhoudsgroep. Hij ging vaak mee met de publiekswandelingen en heeft zelf een erfgoedwandeling gegidst.

Donateurs

Donateurs ontvangen 4 keer per jaar het Seizoenblad en zij worden uitgenodigd om de Algemene ledenvergadering bij te wonen. Dankzij hun bijdragen kan IVN Best nog meer activiteiten ontplooiën. Basisscholen zijn eveneens ingeschreven bij IVN Best.

Leden en relaties	31 december 2024	31 december 2025
Totaal aantal leden	374	396
Leden onderverdeeld in:		
- Volwassen leden	296	314
- Huisleden	68	72
- Jeugdleden	4	6
- Bijleden	3	4
- Donateurs	12	10
- Scholen	8	8
- Adverteerders	10	9

Overige relaties

We hebben naast onze betalende leden en donateurs 20 relaties die onze nieuwsbrief en/of het Seizoenblad ontvangen.

Mede dankzij onze adverteerders kunnen we extra activiteiten organiseren voor leden en deelnemers.

D Huisvesting en planning ruimtes in 't Tejaterke

Werkgroep facilitaire zaken: Jos van Rooij en Frans Erich
 Contactpersoon bestuur: Henk van Kessel
 Contactpersoon 't Tejaterke: Ad van Loosdregt.

De werkgroep houdt zich bezig met de huisvesting en het inplannen van ruimtes in 't Tejaterke.

Activiteiten die in 't Tejaterke plaats hebben gevonden:

- Lezingen: 4 avonden.
- Vergaderingen: plantenwerkgroep jaarvergadering (1), gidsenoverleg (1), natuurfotowerkgroep (1), algemene ledenvergaderingen 2 keer en 12 determineeravonden van de plantenwerkgroep.
- Foto expositie 3 dagen in 2 zalen en 4 avonden sterrencursus.

Witte kluiwzwam

Alle contacten voor reserveringen, wisselen van zalen en het uitlenen van materialen lopen altijd via Frans of Jos. Uiterlijk in november worden de laatste afspraken afgerond voor de planning van het volgende jaar.

2 Verslag werkgroepen

A Activiteiten

Coördinator: Christien van Diesen
Contactpersoon bestuur: Henk van Kessel
Leden: Robine Deleij, Freke van der Esch (tot en met maart)
en Kathy Heslen.

De volgende activiteiten zijn in 2025 aangeboden:

Lezingen

- Wonderlijke wormen en hun werk: door Lonneke van Soest. In 2024 kon deze lezing niet doorgaan, maar dit jaar is het gelukt. Opkomst was 35 personen. Het eerste deel was de lezing zelf, waar een aantal deelnemers van het IVN Tilburg bij aanwezig waren. Zij hebben Lonneke uitgenodigd om bij hen ook deze lezing te verzorgen.

In het tweede deel werd de film "Onder het maaiveld" vertoond.

- In samenwerking met Erfgoedvereniging 'Dye van Best' was er een goed bezochte lezing over Landgoederen Velder en Heerenbeek door Ger van den Oetelaar. De Prinsenhof werd verbouwd en was net op tijd klaar voor de lezing.

- Boerenlandvogels: door Marco Renes. De opkomst was groot met meer dan 35 personen.

- Peelrandbreuk: door Rimbaud Lapperre. Ondanks dat deze lezing vorig jaar ook is gegeven, was de opkomst groot. Er waren ongeveer 30 mensen, van wie 10 personen geen IVN-lid waren. Deze lezing werd in de Tiendschuur in Aarle gegeven, een zeer mooie locatie!

- Edelherten: door Wouter Deelen van Brabants Landschap. Er waren maar liefst 55 personen, van wie 13 niet-leden.

- Best door vlinderogen: door Kars Veling van de Vlinderstichting. Opkomst 35 personen.

Excursies

- Rioolwaterzuivering Eindhoven. Met 30 personen, van wie 6 niet-leden, carpoolend naar Eindhoven. Het was een prachtige, leerzame excursie.

- Wijstgronden in Uden: door Rimbaud Lapperre. Met 12 personen hebben we hier rondgelopen en het was prachtig.

Rimbaud geeft een toelichting over het grondmonster dat hij heeft geboord.

Cursus

- Basiscursus Sterren: door Emile Weijters. Vier theorieavonden over sterren en één excursie naar de sterrenwacht in Asten. 30 personen hebben hier aan deelgenomen en zij waren enthousiast over de organisatie en de spreker. Deze groep heeft de wens uitgesproken of het mogelijk is dat hier een vervolg op kan worden georganiseerd. We hebben 6 deelnemers op de wachtlijst moeten plaatsen, omdat het maximum aantal van 30 personen was bereikt.

Deze werkgroep verzorgde ook het inrichten van de **vitrinekast** in de Kadans.

Voor alle genoemden was dit het laatste jaar van de activiteitencommissie, maar voor 2026 zijn de opvolgers Harrie de Haas en Frits Verstappen ingewerkt en 7 IVN-leden hebben mede de organisatie van de Basiscursus Groen op zich genomen.

B Jeugd IVN

Coördinator: Trees Cremers
Contactpersoon bestuur: Lotti Erkelens
Leden: Jan Ackermans, Trees Cremers, Marjel van Dijk, Mathijs de Jongh en Mariet Wijnands (sinds december).

In 2025 zijn 6 activiteiten voor de jeugd van 4-12 jaar georganiseerd. De kinderen hebben vogelhuisjes en insectenhôtels gebouwd en er is een speurtocht naar voorjaarsbloemen in de Pailjaart gehouden. Tijdens de

slootjesdagen hebben kinderen waterbeestjes geschept en insecten gevonden. Er is een natuurfest in het bos gevierd en er zijn braakballen van uilen uitgeplozen.

Bij al deze activiteiten krijgen kinderen informatie over het onderwerp van de activiteit, met plaatjes of zoekkaarten erbij of met opgezette uilen en veren.

Meestal zijn (groot)ouders die met de kinderen meekomen, minstens zo enthousiast als de kinderen zelf!

Het bezoek aan het Natuurmuseum in Tilburg is helaas niet doorgegaan, omdat er maar 1 aanmelding was. De werkgroepleden waren zeer tevreden met de belangstelling voor de overige 5 activiteiten, waaraan door 94 kinderen en 64 (groot)ouders is meegedaan.

Ongetwijfeld hebben de door een IVN-lid gemaakte jeugdposter, het Seizoenblad, de nieuwsbrief, e-mails naar de scholen, de website en Facebook een positief effect gehad op de deelnemersaantallen.

Waarschijnlijk hebben ook mond-op-mondreclame en Instagram daarbij geholpen.

Twee leden van deze werkgroep hebben gastlessen gegeven op basisschool De Zevensprong. Daarnaast verzorgen ook andere IVN-leden dergelijke gastlessen.

In 2025 is in samenwerking met Best Duurzaam en de bibliotheek het groen voorleesuurkje voortgezet. Hierin wordt aan peuters en kleuters een verhaal met een natuuronderwerp voorgelezen in de bibliotheek, met aansluitend een groene activiteit, liefst buiten. Er zijn hier gemiddeld 9 kinderen met een (groot)ouder op afgekomen.

In 2026 is het aantal jeugdactiviteiten van 6 naar 8 gegaan, waarbij de beoogde leeftijdsgroep per activiteit is bepaald.

Activiteit	Datum	Tijd
Vogelhuisjes en Insectenhotels maken	16 februari	10:00 - 12:00 uur
Speurtocht naar Voorjaarsbloemen	13 april	10:00 - 12:00 uur
Ontdek het Waterleven tijdens de Slootjesdagen	15 juni	10:00 - 12:00 uur
Natuurfest in het Bos	31 augustus	10:00 - 12:00 uur
Ontdek het Natuurmuseum in Tilburg	26 oktober	10:00 - 12:00 uur
Uilenballen Uitplozen	28 december	10:00 - 12:00 uur
Groen Voorleesuurkje	Eerste woensdag van iedere maand	15:00 uur

Disclaimer: er geldt een toegangsprijs voor tickets voor volwassenen.

Alle kinderen van de basisschool zijn welkom bij deze activiteiten.
Kosten: Kinderen en IVN-leden gratis en niet-leden €2,50

Scan de QR-code voor meer informatie en om je aan te melden

C Wandelingen

Coördinator en publiekswandelingen:	Wim Vogel
Contactpersoon bestuur:	Annemarie Dekker
Wandelingen op aanvraag:	Marian Hartog
Beleef-de-Seizoenen-wandelingen:	Petra van Dorp
Best-Kort-wandelingen:	Henk van Kessel

Wandelingen op aanvraag:

- Vrijdag 25 april: BSO BosBerezoon. Wandeling en speurtocht met kinderen van de BSO. Begeleiding: Harrie de Haas.
- Zondag 6 juli: IVN Uden. Wandeling door Banisveld. Gidsen: Trees Cremers en Wim Vogel. Als tegenprestatie heeft de werkgroep wandelingen een wandeling gehad op de Maashorst onder leiding van 2 natuurgidsen van IVN Uden.
- Zondag 27 juli: KBO. Wandeling met 10 deelnemers vanaf 't Boshuys naar het Oud Meer in Son door gids Marijke Abrahams.
- Zondag 7 december: LEV-groep. Wandeling over de Nieuwe Heide met 8 personen. Gids: Marijke Abrahams.
- Zondag 7 december: Ecoveldwerkgroep. Er waren 13 deelnemers. Gidsen: Jeroen Appeldoorn en Henk van Kessel.

Best-Kort-wandelingen (±3 km)

Jaarlijks worden er 4 Best-Kort-wandelingen gehouden onder leiding van Els Maris-Frijters en Henk van Kessel als gids. De wandelingen starten vanuit 3 verschillende plekken in Best, zodat de deelnemers door de jaren heen steeds in een ander seizoen in hetzelfde gebied lopen.

In totaal liepen er 43 personen mee, van wie er 19 geen IVN-lid waren.

Vooraf de herfstwandeling werd met 18 personen goed bezocht.

DATUM	THEMA	LOCATIE START WANDELING / - ACTIVITEIT	Deelnemers		Deelnemers
			IVN-Lid	NIET Lid	Totaal
14-1-2025	Winter	P-plaats Natuurpoort, Koppelstraat Best	5	3	8
15-4-2025	Lente	P-plaats t Boshuys Sonseweg 39 Best	7	1	8
15-7-2025	Zomer	Herberg De Vrolijke Jager, Oude Grintweg 100, Oirschot	5	4	9
14-10-2025	Herfst	P-Plaats Natuurpoort, Koppelstraat, Best	7	11	18
TOTAAL			24	19	43

Beleef-de Seizoenen-wandelingen (±5kilometer)

In 2025 zijn er 12 wandelingen uitgezet (op een donderdag- of vrijdagmiddag) in 3 verschillende gebieden: Banisveld in Boxtel, 's Heerenvijvers in Oirschot en Hezelaarsbos in Liempde. Elk gebied wordt elk seizoen bezocht.

Helaas hebben wij één wandeling op 's Heerenvijvers in Boxtel af moeten gelasten vanwege de onbegaanbaarheid van de paden door werkzaamheden in het gebied.

Bij de overige 11 wandelingen hebben 134 personen en ook de gidsen van de natuur en de verschillende seizoenen kunnen genieten.

Publiekswandelingen (5-7 km)

In 2025 zijn er wederom 12 publiekswandelingen aangeboden. Deze wandelingen vonden plaats in het weekend of op een doordeweekse avond. In totaal namen er zo'n 225 personen deel aan deze wandelingen, van wie er 80 geen IVN-lid waren. De wandelingen zijn allemaal verzorgd door eigen natuurgidsen, waarbij er bij twee wandelingen ondersteuning was van buitenaf.

Voor de maar liefst 65 deelnemers aan de wandeling over 'Landgoed de Wielewaal' zijn niet de standaard 2 gidsen actief geweest, maar hebben 5 gidsen deze wandeling begeleid.

Hieronder een overzicht van de publiekswandelingen.

DATUM	THEMA	GIDSEN	LOCATIE START WANDELING / - ACTIVITEIT	Deelnemers		Deelnemers Totaal
				IVN-Lid	NIET Lid	
19-1-2025	Uitslaap- en doorstapwandeling	Annemieke Renders en Wim Vogel	Herberg de Vrolijke Jager, Oude Grintweg 100, Oirschot	12	1	13
23-2-2025	Vleutse Kampenwandeling	Henk van Kessel	P-plaats 't Boshuys Sonseweg 39, Best	7	6	13
16-3-2025	Langoed Heerenbeek	Petra van Dorp en Kathy Hesem	P-plaats Brabants Landschap, Liempsewijk, Oirschot	18	9	27
13-4-2025	Kruidenwandeling Bokt	Ine Franken, Annemieke Renders en Ans Wester	italiëlaan (bij huisnummer 103), Eindhoven	14	0	14
18-5-2025	Zandpadenwandeling met ontbijt	Jeroen Appeldoorn en Wim Vogel	Campus Westerwind, Lage Vleutweg 7, Best	5	6	11
18-6-2025	Dorpsnatuur-avondwandeling	Jeroen Appeldoorn en Elly van de Laar	Prinsenhof, Hoofdstraat 43, Best	9	3	12
20-7-2025	Bloeiende planten-wandeling Smalwater/Kampina	Marijke Abrahams en Petra van Dorp	P-plaats hoek Kempseweg/Annadreef, Boxtel	10	0	10
24-8-2025	Wandeling door natuurgebied De Meeris	Marijke Abrahams en Annelies Wagter	Scoutinggebouw 'De Meerberg', Heistraat 64, Waalre	10	0	10
14-9-2025	Mindfulness natuurwandeling	Adrie Brands (gids) en Judith Postuma	Waterwingebied Brabant Water, Achterste Heistraat, Best	3	10	13
19-10-2025	Wandeling door het Edelhertengebied	Jeroen Appeldoorn, Trees Cremers en Elly van de Laar	Hoek Kruisbeemdenweg / Pailjaartseweg, Best	10	8	18
16-11-2025	Wandeling Kienehoef-Dommeldal	Marjel van Dijk en Ivon van der Pasch	Kruispunt Donderdonksewijk/Liempse weg/Sort, Sint-Oedenrode	11	8	19
14-12-2025	Wandeling Landgoed De Wielewaal	Ine Franken, Henk van Kessel, Annemieke Renders, Marjel van Dijk en Wim Vogel	P-Plaats Bezuidenhoutseweg, Eindhoven	36	29	65
			TOTAAL	145	80	225

Stand van zaken natuurgidsen

Vanwege hun gezondheid hebben Cor Karsemakers (Best-kort-wandelingen) en Cor van Esch (publiekswandelingen) moeten besluiten om te stoppen met gidsen.

Om hen te bedanken voor al hun inzet als gids is van Cor Karsemakers afscheid genomen tijdens het jaarlijks overleg van de werkgroep Wandelingen. Voor Cor van Esch staat een afscheid in begin 2026 gepland.

Momenteel heeft IVN Best 19 actieve gidsen, waarbij de Best-Kort-wandelingen worden ondersteund door Els Maris-Frijters (verpleegkundige).

D Landschapsonderhoudsgroep

Coördinator: Jeroen Appeldoorn
Contactpersoon bestuur: Henk van Kessel
Aantal leden: 22.

Ons jaar loopt normaal van september tot april maar in 2025 hebben we het hele jaar door gewerkt. De coördinator was een tijdje uit de running en was aangewezen op zijn scootmobiel. Bellen (coördineren) kon hij wel.

In januari zijn de leden begonnen met het onderhoud van een gemeentelijk perceel in de wijk Heuveleind. Ook zijn de knotwilgen aan de Fransman geknot en hebben we de geijkte dingen gedaan die we elk jaar doen: de Groene broekbeemd aan de Kruisbeemdenweg, het weilandje van Louis van Elderen en nog wat onderhoud verder in de Pailjaart.

Dit jaar hebben we voor Brabants Landschap exoten o.a. Japanse duizendknoop proberen te bestrijden. Dat werk hebben we in de vakantie gedaan en komend jaar gaan we daarmee door. In september hebben we zoals elk jaar voor de scholenwerkgroep het natuurbelevingspad in de Pailjaart begaanbaar gemaakt.

Voor Brabants Landschap zijn we begonnen met het bestrijden van de opslag van esdoorn rond

de vijver op Landgoed Heerenbeek.

De natuurwerkdag was dit jaar een groot succes. Er was een grote opkomst en we hadden een mooie locatie bij de poel aan de parkeerplaats van Brabants Landschap op de Liempsedijk. Daar hebben we in twee keer de opslag van wilg weggehaald. Vanwege de 25^e keer van de nationale natuurwerkdag was de directeur van Brabants Landschap aanwezig, waarvoor er veel belangstelling van de pers was.

Netwerken is belangrijk als je nieuwe leden wil. Dat doen onze leden goed. Ze nemen regelmatig bekenden mee. Dat betekent dat de groep steeds groter wordt, hetgeen leuk is en er kan daardoor ook meer werk worden verzet.

Het jaar hebben we afgesloten bij Campus Westerwind met een lunch en een welverdiend drankje.

E Scholen

Coördinator: Annelies Berende
Contactpersoon bestuur: Lotti Erkelens
Aantal leden: 5.

De scholenwerkgroep organiseert ieder jaar voor de bovenbouwleerlingen (meestal groep 6 of 7) van alle Bestse basisscholen een “natuurbelevingspad”. De leerlingen gaan in het voorjaar naar de Nieuwe Heide en in het najaar gaan dezelfde leerlingen naar het natuurgebied de Pailjaart.

Het natuurbelevingspad wordt verspreid over 5 weken aangeboden waarbij het de bedoeling is dat een gids maximaal 4 keer meedoet. Doelstelling is dat alle leerlingen van de Bestse basisscholen de kans krijgen aan dit pad deel te nemen. Elke groep leerlingen wordt begeleid door 2 gidsen, hun leerkracht en ouders.

In 2025 mochten 160 kinderen van 7 basisscholen met in totaal 22 begeleiders na de meivakantie struinen op de Nieuwe Heide in de omgeving van het Langven.

In de 5 weken voor de herfstvakantie gingen 10 groepen met in totaal 257 leerlingen en 23 volwassenen naar de Pailjaart aan de rand van het edelhertengebied.

In november zijn 3 groepen van Kindcentrum Platijn naar het Joe Mann gebied geweest voor een herfstactiviteit. In totaal hebben 75 kinderen met een groot aantal gidsen van de natuur genoten. Ondanks de lage temperatuur hebben de kinderen de herfst echt beleefd. Ze hebben nieuwe dingen geleerd en samen iets moois gemaakt van de verzamelde natuurlijke materialen zoals dennenappels, eikels en bladeren.

Ook dit jaar hebben enkele Bestse basisscholen (groep 8) meegedaan aan de veldlessen in De Scheeken, aangeboden door SPILL uit Liempde in samenwerking met ARK-Rewilding en Brabants Landschap.

F Planten

Voorzitter: Trudy aan den Toorn
Coördinator: Henk van Kessel
Contactpersoon bestuur: Henk van Kessel
Aantal leden: 17

De plantenwerkgroep neemt in wisselende samenstelling diverse plantentellingen voor haar rekening. Zo gaat de werkgroep wekelijks het veld in om bloeiende planten te inventariseren. Deze gegevens worden aan FLORON doorgegeven.

Ook in 2025 hebben we 10 determineer-avonden gehad. Met behulp van de veldgids Nederlandse Flora (de "Eggelte") proberen we dan een aantal (voor sommigen) onbekende planten op naam te brengen. Ook hierdoor neemt de planten kennis van de groep toe.

In het winterseizoen wordt er vooral aandacht besteed aan paddenstoelen en mossen.

Eens per jaar gaan we naar een natuurgebied verder weg. Dit jaar hebben we een tocht gemaakt bij de Achelse kluis.

Dit jaar zijn voor het wilde bijenproject van de gemeente bloeiende bloemen geteld aan de Wilg, de Oirschotseweg en een berm aan de Oude Rijksweg tegenover Hornbach. Ook zijn alle soorten bomen en planten in de berm van de Boslaan geïnventariseerd.

Het jaar is, zoals gebruikelijk, weer afgesloten met de FLORON-plantenjacht. Dit keer hebben we tussen kerst en nieuwjaar één uur lang alle bloeiende planten in het Wilhelminadorp geteld.

In 2025 is Marianne Kinsbergen ons ontvallen. Ze was lid van de plantenwerkgroep vanaf de start (15 jaar geleden). Met haar is een hoop kennis verloren gegaan. Ze wordt gemist.

G Vogels

Coördinator: Marco Renes
Contactpersoon bestuur: Frits Verstappen
Aantal leden: 7.

Deze groep houdt vogeltellingen en controleert nestkasten van steenuilen en broedplaatsen van zwaluwen. Ook al is deze werkgroep klein, toch verrichten zij een aantal jaarlijks terugkerende werkzaamheden. Er zijn vaste activiteiten die zich veelal in en rond het broedseizoen afspelen.

Activiteiten van 2025:

- De oeverzwaluwwand bij knooppunt Batadorp is dichtgestopt en bezet geweest door paartjes oeverzwaluwen en hun jongen.
- Ook de huiszwaluwtilen hebben weer een goede bezetting gehad. Een mooi succes want de huiszwaluw kan onze hulp goed gebruiken. Het onderhoud van de tilen hebben we op de planning staan voor 2026.
- Zoals elk jaar zijn de nestkasten voor steen- en kerkuil bezocht en gecontroleerd. Het aantal gastgevers is nagenoeg gelijk gebleven op 48. Er zijn in totaal 63 broedlocaties gecontroleerd. Het aantal paartjes van de steenuil blijft de laatste jaren stabiel tussen de 15 en 17 broedparen, een mooi resultaat.
- Verder zijn de tellingen voor SOVON doorgegaan en zijn de gegevens doorgegeven aan deze landelijke onderzoeksgroep.

Ook de slechtvalken in de nestkast op de Odulphuskerk hebben afgelopen jaar weer succesvol gebroed. Afgelopen jaar zijn er 3 jongen uitgevlogen. We hebben deze jongen ook kunnen laten ringen en we krijgen nu regelmatig een terugmelding van één van de jonge vogels.

Een vrouwtje uit de omgeving van Leidschendam met de ring K O E heeft daar nu zelf een eigen territorium. We zijn benieuwd wat het dit jaar weer wordt.

De babyfoto van geringde slechtvalk K O E.
En dit is ze geworden in haar eigen territorium in Leidschendam.

In de afgelopen periode is er een nieuw lid bijgekomen en daardoor kunnen we wat meer taken oppakken en anders verdelen.

Ook de groep met uilenbeschermers is uitgebreid. Daarvan zijn 3 leden op cursus geweest: "Veilig op hoogte" om goed om te kunnen gaan met de valbeveiliging die nodig is bij het controleren van de hoger hangende nestkasten.

H Natuurfotografie

Voorzitter:	Ad van der Vleuten
Coördinator:	Wilma Burema
Contactpersoon bestuur:	Marian Alkemade
Aantal leden:	12.

Maandelijks gaan we op de 2e zondag om 09.00 uur op pad om foto's te maken. Daarvan zijn er 2 foto's met een thema en 1 foto naar vrije keuze. De foto's, één foto per persoon per onderwerp, worden meestal 2 weken later op dinsdagavond besproken met kritisch en opbouwend commentaar. Iedereen leert hier op een prettige manier veel van. Er wordt ieder kwartaal een door één van de leden gemaakte foto gekozen voor de cover van het Seizoenblad van het IVN. Via een puntensysteem komt de winnende foto vanzelf op de eerste plaats. Gerard Wienk verzamelt de beoordelingen met bijbehorende punten.

De foto-expositie in 't Tejaterke in oktober was ook dit jaar weer een succes. De fotopresentatie van de expositie draait op Omroep Best. Dit is alweer de 12e presentatie die nog steeds met veel plezier bekeken wordt.

Tot eind januari 2026 is er voor het 2^e jaar een mooie tentoonstelling in de bibliotheek, met weer een prijsvraag. Vorig jaar hebben we 2 foto's uitgereikt, een aan een volwassene en eentje aan een basisschoolleerling. Ze waren er erg blij mee. Bij de opening van basisschool De Zevensprong zijn een aantal foto's geschonken aan de school.

Na onze jaarlijkse afsluiting bij Hoeve 1827 maakten de eigenaren kenbaar dat ze interesse hebben in foto's die er gemaakt zijn in hun omgeving. We gaan uitzoeken wat er mogelijk is. Lou van der Aa en Ad van der Vleuten zijn nog steeds op zoek naar verlichting die we aan mogen schaffen voor de fototentoonstelling in 't Tejaterke, maar dat blijkt niet makkelijk te verwezenlijken!

I PR en Communicatie

Coördinator:	Louise Mak
Contactpersoon bestuur:	Annemarie Dekker
Website:	Wil Pruijsen en Jan Verduijn
Persberichten:	Louise Mak
Seizoenblad:	Wil Pruijsen en Bas Kuiper
Distributie Seizoenblad:	Rita en Dirk Dijkhuizen
Facebook:	Louise Mak
Instagram:	Wouter Jansen
Aantal leden:	7.

De website is de plek waar alle informatie over IVN Best te vinden is. Wat is en wat doet IVN Best, welke werkgroepen zijn er, hoe ziet de omgeving van Best eruit en hoe kun je daar van de natuur genieten?

Op de website zijn alle activiteiten en ook foto's van eerdere activiteiten, in het verslagjaar verschenen nieuwsbrieven en Seizoenbladen te vinden. Ook aanmeldingen voor activiteiten en het aanmelden van nieuwe leden en donateurs verlopen via de website.

We laten elk kwartaal ongeveer 340 Seizoenbladen voor onze leden, donateurs en adverteerders drukken. Onze bezorgers zorgen ervoor dat elk IVN-adres een Seizoenblad krijgt.

Het Seizoenblad ligt ter inzage op een aantal plaatsen in Best waar veel publiek komt. We sturen het Seizoenblad ook naar de andere IVN's in onze regio Het Groene Woud.

Het herfstnummer 2025 is een bijzondere editie in het teken van 55 jaar IVN Best.

We versturen persberichten van al onze activiteiten naar de lokale media zoals Groeiend Best, Beleef Best en Omroep Best.

't Tejaterke vermeldt activiteiten van het IVN op locatie op het digibord en op hun website.

In juni hebben 2 IVN-leden ter gelegenheid van ons 55-jarig jubileum een pagina in Groeiend Best gemaakt (pag.5). Een fraaie presentatie van 'ons IVN'.

De werkgroep is in 2025 geholpen door een communicatie-expert met het opstellen van een PR- en communicatieplan.

J Welkomstcommissie

Coördinator: Frans Erich
Contactpersoon bestuur: Henk van Kessel
Leden: Ria van den Heuvel, Maria Heesterbeek en Helly van Oudenhoven.

Van de contactpersoon ledenadministratie krijgt deze commissie namen door van nieuwe leden. Die worden gebeld door één van de commissieleden, met de vraag of zij een huisbezoek op prijs stellen. Bijna alle nieuwe IVN-leden zijn daarop door een

van de leden van de welkomstcommissie thuis bezocht. Sommigen waren al bekend met IVN Best en kregen een welkomstpakket in de brievenbus. De bezoekjes thuis werden erg op prijs gesteld.

3 Contacten met derden

A Gemeente Best, Klankbordgroep Groen

IVN Best is lid van de gemeentelijke klankbordgroep Groen, waarin verschillende belangenorganisaties zijn vertegenwoordigd. Deze groep brengt advies uit aan de gemeente Best inzake het groenbeleid. Marijke Abrahams en Marco Renes zitten namens IVN Best in dit overleg. In 2025 zijn er 5 bijeenkomsten geweest.

Thema's tijdens de bijeenkomsten waren onder andere woningbouwlocatie Steegsche Velden en het groen- en biodiversiteitsplan. Lotti Erkelens heeft in november de plaats van Marijke in dit overleg overgenomen.

B Projecten waarbij IVN Best betrokken is.

Samen met de medewerkers van de groenafdeling van de gemeente wordt elk jaar de Boomfeestdag georganiseerd. In 2024 was het zowel in het voorjaar als het najaar te nat om bomen te planten. Dat is op 2 maart 2025 alsnog gebeurd. Leerlingen van een basisschool hebben langs de Kanterseveldenweg haagbeuken en enkele populieren geplant. De haagbeuken staan tegenover het leembosje De Kavelen in De Vleut.

De lessen over de Boomfeestdag zijn door Wilco van den Berg, beleidsmedewerker Groen van de gemeente en Cor Karsemakers gegeven.

In 2025 heeft de gemeente een bijeenkomst georganiseerd om alle groene vrijwilligers in het zonnetje te zetten. De coördinatoren van de verschillende werkgroepen waren hiervoor uitgenodigd. De vrijwilligers kregen een vleermuizenkast en een pot honing uit het Groene Woud.

Er waren ook vrijwilligers, geen lid van het IVN, die het buitengebied schoonhouden en inventarisaties (amfibieën) voor de gemeente verrichten.

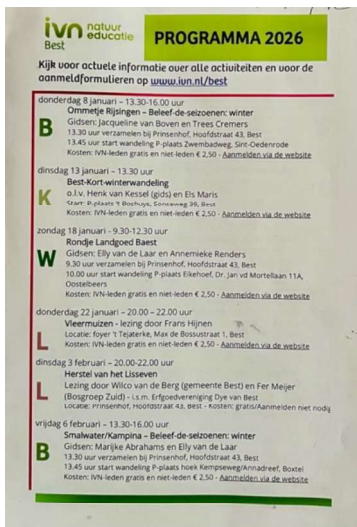
Zowel met Best Duurzaam als met de erfgoedvereniging Dye van Best worden er verschillende activiteiten afgestemd en/of uitgevoerd (wandelingen, lezingen, groene projecten).

5 Plannen 2026

Ook dit jaar is het weer gelukt om voor het komende jaar gezamenlijk een mooi programma in elkaar te zetten.

Op de website www.ivn.nl/best staat het hele jaarprogramma. Daarnaast staat er uitgebreide informatie over de afdeling zelf.

De vereniging is ook te volgen op Facebook: www.facebook.com/ivnbest en via Instagram.